

5. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями: Правила ООН від 30.08.1955 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_212#Text.
6. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання: Конвенція ООН від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text.
7. Бандурка О. М. Принципи діяльності поліції в поліцейському праві сучасних зарубіжних держав. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. 2009. № 2. С. 191-205.

Журавльова Д. О.

Курсант,

*Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)*

Журавель О. А.

*старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки,
Майстер спорту України з рукопашного бою,
Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ (м. Дніпро)*

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Zhuravlova D. O. The essence of professional physical training of future police

Keywords: professional and applied physical training, psychophysical qualities, future policemen

Постановка проблеми та аналіз результатів останніх досліджень. Готовність до професійної діяльності майбутніх працівників поліції залежить від рівня їх специфічних компетентностей, які вони отримали за період навчання у закладах вищої освіти міністерства внутрішніх справ (ЗВО МВС). Специфіка сучасної правоохоронної діяльності вимагає від майбутніх поліцейських не тільки ґрунтовних юридичних знань, а й розвиненої на належному рівні психофізичної підготовки. Саме це є одним із визначальних факторів від яких залежить ефективність виконання професійних функцій [2, 8]. Поліцейський, який задіяний для виконання службових та професійних обов'язків, повинен психологічно та фізично бути готовий до несподіваного, нестандартного розвитку ситуацій. Важливим є впевненість в собі, у своїх знаннях, уміннях, навиках та можливостях. Найважче вступати в «схватку зі злочинністю» молодим поліцейським, які нещодавно закінчили навчання у спеціалізованих закладах. Бо на відмінну від діючих поліцейських у них не має практичного досвіду затримання правопорушника та не достатня для цього психофізична підготовка. Якісно та вдало виконувати професійні обов'язки можуть поліцейські, які володіють сукупністю необхідних компетентностей. В науковій періодиці широко обговорюється питання психологічної та фізичної.

Мета дослідження – розкрити сутність професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх поліцейських та визначити перспективні підходи щодо її удосконалення. Методи й організація дослідження. Аналіз та узагальнення наукових джерел, і вивчення навчальних програм і методичних матеріалів із загальної і спеціальної фізичної підготовки, критеріїв оцінювання і тестування стану психофізичної підготовки курсантів. Результати і дискусія. У системі МВС, яка знаходиться на шляху реформування, підготовка майбутніх поліцейських та вимоги до професійно-прикладної фізичної підготовленості постійно зростає. Це потребує систематичного підвищення кваліфікації персоналу та удосконалення психофізичної готовності [7].

Професійна підготовка – це організований, безперервний та цілеспрямований процес, метою якого є оволодіння специфічними знаннями, спеціальними навиками, які необхідні для успішного виконання службових завдань [6].

Ускладнення криміногенної ситуації, нестабільна ситуація на Сході України, посилення боротьби зі злочинністю та інтенсифікація заходів з охорони громадського порядку призвели до посилення опору кримінального елемента правоохоронним органам, що актуалізує питання вогневої підготовки поліцейських [2]. Все частіше мають місце напади з використанням вогнепальної зброї та супротив поліцейським, що загрожують їхньому життю та здоров'ю. За свідченням Департаменту комунікації Національної Поліції України, як надає офіційне видання «Слово і діло»: «З моменту створення Національної поліції України при виконанні службових обов'язків отримали поранення 1197 поліцейських, з них 38 – у зоні проведення бойових дій на Донбасі, 24 працівника загинули, з них 4 – в зоні розмежування з окупованими територіями [3]. Актуальним постає питання про вдосконалення форм і методів вогневої підготовки серед курсантів нової поліції, бо вміння правильно використовувати вогнепальну зброю може вирішити цю проблему. Окрім того, для поліцейського це є гарантією власної безпеки. Майбутній поліцейський повинен не тільки бути фізично готовий і вміти влучно стріляти, але також зобов'язаний знати як правильно зберігати, переносити, використовувати і застосовувати зброю, яка є на озброєнні Національної поліції [1]. Тільки комбіновані знання надають можливість поліцейському швидко реагувати, точно та правильно здійснювати застосування зброї [3]. Міністерством внутрішніх справ та Національною поліцією прийнято низку нормативно-правових актів, які регламентують зміст вогневої підготовки: ст. 43, 46 Закону України «Про Національну поліцію», «Інструкція із заходів безпеки при поводженні із вогнепальною зброєю», затверджена наказом МВС України від 01.02.2016; «Курс стрільб зі стрілецької зброї для рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ...», затверджений наказом МВС України від 07.09.2011 [4].

Фізична підготовка – це педагогічний процес, спрямований на виховання фізичних якостей і розвиток функціональних резервів, що створюють сприятливі умови для забезпечення життєдіяльності людини.

Поняттям «фізична підготовка» користуються тоді, коли необхідно підкреслити прикладну спрямованість фізичного виховання стосовно трудової, військової, спортивної та інших видів діяльності [1]. Цей вид підготовки є одним з пріоритетних напрямків підготовки майбутніх поліцейських до виконання професійної діяльності. Курсантам ЗВО МВС України під час їх навчання викладаються такі дисципліни як «фізична підготовка» та «спеціальна фізична підготовка». Дані дисципліни реалізуються протягом всього періоду навчання. Курсанти повинні оволодіти прийомами боротьби та рукопашного бою, кийками та прийомами боротьби лежачи, больовими та задушливими прийомами, способами звільнення від захоплень та хватів, захисні і атакуючі дії за допомогою спецзасобів, повинні адекватно розуміти коли, як і де використовувати дані прийоми в оперативно-службовій діяльності [2]. Окрім цього, на базі ЗВО МВС України у вільний від служби та навчання час проводиться секційна спортивна робота [5]. Через високу небезпеку роботи поліцейського та з урахуванням специфіки діяльності підрозділів Національної поліції, заняття з фізичної підготовки у ЗВО МВС проводяться відповідно до навчально-методичної та матеріально технічної бази, яка у більшості навчальних закладів перебуває на етапі модернізації.

Багатопланові дослідження, що проведені І. Коном, В. Васильєвим, О. Родіоновим, І. Аршавою, О. Бандуркою та іншими вченими-психологами дозволяють виділити одну з найбільш провідних психологічних якостей – стійкість особистості працівника поліції до екстремальних ситуацій службової діяльності. Тлумачний словник української мови має в собі аж п'ять значень слова «стійкий»: 1) здатний твердо стояти, триматися, не падаючи, не коливаючись; 2) який довго зберігає і виявляє свої властивості, не піддається руйнуванню, псуванню; 3) для якого характерні стабільність, остійність; 4) здатний витримати зовнішній вплив, протидіяти чомусь; 5) який виявляє наполегливість, твердість, непохитність у намірах, поглядах, вчинках, діях; вірний своїм переконанням; незламний. Поняття «стійкість» також має кілька тлумачень і в психологічній літературі. У словнику А. Ребера, «стійкий» розуміється як характеристика індивіда, поведінка якого є надійною і послідовною. Ця багатогранність поняття «стійкості» обумовлена, контекстами його використання щодо процесів становлення, розвитку та формування особистості, для опису різних аспектів її поведінки і діяльності. У науковій літературі можна зустріти такі термінологічні сполучення: «стійкість особистості», «стійкість поведінки», «стійкість (професійної) діяльності», «стійкість до навантажень», «емоційна стійкість», «вольова стійкість», «психічна стійкість», «емоційно-вольова стійкість», «моральна стійкість», «психологічна стійкість». Психологічна стійкість (до невизначеності, стресу, кризи, конфлікту) визначає психічне і соматичне здоров'я людини, охороняє її від дезінтеграції і особистісних розладів, створює основу внутрішньої гармонії [1].

Висновки. Щоб стати високо кваліфікованим працівником Національної поліції, курсанти повинні пройти різні види підготовки: службову, вогневу, фізичну та психологічну. Для формування та удосконалення психофізичних властивостей у курсантів викладачі обирають найбільш ефективні та необхідні засоби, методи і форми навчання. При цьому, велика кількість навчального матеріалу залишається не засвоєною, через певні причини, а саме: низький вихідний рівень фізичної підготовленості курсантів (так званий «доступний» рівень). Фізична підготовленість у понад 40 % абітурієнтів є низькою і з року в рік погіршується; відсутня належна мотивація покращення своїх фізичних можливостей; тематичний план не охоплює усіх проблемних питань з удосконалення психофізичного стану, оволодіння прийомами боротьби та рукопашного бою; мала кількість навчальних годин, які виділяють на загальну та спеціальну фізичну підготовку. Отже виникає нагальна потреба щодо розробки нових підходів щодо психофізичної підготовки майбутніх поліцейських.

Список використаних джерел

1. Бандурка О. М. Юридична деонтологія. Харків: НУВС, 2002. 336 с.
2. Євдокімова О. О. Професійна підготовка правоохоронців у контексті системного підходу. *Fundamental and applied researches in practice of leading scientific schools*. 2017. С. 88-93.
3. З'ясувалося, скільки поліцейських загинуло в Україні: статистика Слово і діло: аналіт. портал. 22.01.2018 р. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2018/01/22/novyna/pravo/zyasualosya-skilkypolicejskux-zahynulo-ukrayini>.
4. Інструкція із заходів безпеки при поводженні із вогнепальною зброєю: затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 01.02.2016 № 70. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z025016>
5. Комар О. А. Нове покоління обирає інтерактивні технології навчання. *Підготовка кадрів у вищих навчальних закладах у контексті процесів глобалізації*: Матеріали Все укр. наук.-метод. конф. (17-18 листопада 2005 р.). Умань, 2005. С. 212.
6. Лигун Н. В. Професійно-психологічна підготовка працівників внутрішніх справ: основи та шляхи оптимізації. *Вісник Національної академії державної прикордонної служби України*. 2013. С. 23.
7. Мартишко А. Ю, Рябуха О. С. Особливості формування теоретичних і методичних знань із фізичної підготовки поліцейських. *Юридична психологія*. 2016. С. 91-98.
8. Моргунов О. А. Удосконалення фізичної підготовки правоохоронців МВС України на початковому етапі навчання. *Честь і закон*. 2014. С. 46-49.